Jagiel

Radc… …ocn

№ 19 …ער יאָ-VI

Radom …ątek 17 Maja 1929

ראַדאָם פרייטאָג ז' אייר תרפ"ט.

פרייז 25 גראָשען.

Redakcja i Administracja

Radom, Szwarlikowska 20.

Oddział w Kielcach.

אנאָנסען פרייז!

איין מיליםעטער שורה: פאַר'ן טעקסט 40 גר.

" " " " אין " 63 "

" " " " נאָכ'ן " 25 "

די ערשטע און לעצטע זייט ענטהאַלטן 8 שפּאַלטן אין טעקסט 4 "

ראַדאָמער-קעלצער לעבען

גליק און צופרידענהייט
אונזער ברודער פסח און שוועגערין בראָנקע
צו זייער חתונה.
שוועסטער און ברידערן
פרידמאַן.

Brońka Brykman Piotr Frydman

Zaślubieni

w Maju 1929.

צו דער חתונה פון מיין ליבע טאָכטער
בראָניע בריקמאַן מיט ה' פסח פרידמאַן
ווינש איך זיי א הארציגען מזל-טוב
און א ערפאָלגרייכע צוקונפט.
דער פאָטער.

Z okazji zaślubin p. Bronki Brykman
s panem Piotrem Frydmanem
różowej przyszłości i wiecznego zadowolenia
życzy im
Rachela Szermanówna.

צו דער חתונה פון אונזער קאָלעגע
פ. פרידמאַן מיט פרל' בר. בריקמאַן
ווינשען מיר א גליקליך צוזאַמענלעבען.
דאָס פערסאָנאַל
פ'ן דער קאָאָפּ. האַנדוו.-באַנק
אין ראַדאָם.

דעם ה' פ. פרידמאַן
קאַסירער פון אונזער אינסטיטוציע צו זיין חתונה
מיט פרל' בריקמאַן ווינשען א הארציגען מז"ט.
ראַט און פערוואַלטונג
פון דער קאָאָפּעראַטיווער האַנדוו.-באַנק
אין ראַדאָם.

Podziękowanie.

Panu Dr. J. Lewensohnowi za umiejętne i pełne poświęcenia usługi, oraz troskliwą opiekę okazaną przy porodach naszej synowej, i żonie Sali i córki naszej Inżynierowej Rozenfeld, składamy tą drogą szczere wyrazy podziękowania.

Rodzina Ch. Sz. Lichtensztejn
a Lichtensztejn i Inż. Rozenfeld Kielce.

Podziękowanie.

Akuszerce pani S. Sokołowskiej za umiejętne i pełne poświęcenia usługi, oraz troskliwą opiekę okazaną, przy porodach naszej synowej i żonie Sali i córki Inżynierowej Rozenfeld, składamy tą drogą szczere wyrazy podziękowania i uznania.

Rodzina Ch. Sz. Lichtensztejn
a Lichtensztejn i Inż. Rozenfeld Kielce.

אונזער טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס די פאַמיליע
פון אונזער בעסטען פריינד ה' בנימין האַכמאַן
צוליב'ן טויט פון זייער טאָכטער

שרה'לע ז"ל.

המקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

לייזער ראַקאָוש און פאַמיליע.

GARBATKA w willi p. **Sobienieckiego**
obok willi RÓŻ
otwiera 1 czerwca
L. ROZENBERGOWA **PENSJONAT**
dla dzieci i młodzieży.
Rutynowana freblanka. Kuchnia zdrowa i rytualna.

קיין שטרוי גיט מען נישט און ציגעל הייסט מען מאכען.

ווען דער פריהלינג קומט זינגט דער וואלד, זינגען די פויגעל, זינגט דער מענש. אלץ און אלע פרייען זיך מיט דעם ווינדער-שעהנעם מאנאט מאי. אזוי פלעגט מען אמאל זינגען און זאגען. היינט האט עס אויך אויפגעהערט. עפעס איז געקומען א שינוי במעשה בראשית, עפעס האט זיך אלץ איבערגעקעהרט און אומגעדרעהט. לאנג האבען מיר געווארט אויפ'ן פריהלינג. לאנג האט אונז דער פראסט געמאטערט און נישט געוואלט אפלאזען, לאנג האבען מיר זיך געפוזט בעהאלטען אין די הייזער, מורא געהאט א נאז ארויסצושטעקען. אין גאס האט געהערשט די בייזע קעלט. אויפ'ן הארצען איז געווען אומעטיג, טרויעריג. אבער אויך אין הויז האט דורכגענומען די בייזע קעלט און נאר די האפנונג אויפ'ן נאהנטען זומער האט נאך אביסעל געטרייסט. ענדליך האבען מיר זיך דערווארט. דער פריהלינג איז געקומען מיט זיין גאנצען פראכט און גלאנץ, אבער עס זינגט זיך עפעס נישט, די זון ווארעמט נישט און אין שטוב פילט זיך א בייזע קעלט.

דער פריהלינג איז געקומען. זיינע סימנים בעווייזען זיך נור דערמיט, וואס מען דארף טראכטען וועגען א נייעם בגד. וועגען נייע הוצאות, וועגען טערמינען פון שטייערן, וואס מען דארף צאהלען, קיין פרייד, קיין ערלייכטערונג האט ער אונז נישט געבראכט.

אויף דער יודישער גאס בלאזט א קאלטער ווינד. א שרעקליכער יאוש האט ארומגענומען די יודישע געזעלשאפט. וואו מען געהט, וואו מען שטעהט, הערט מען נאר אכצען און קרעכצען. אין דער גרויסער שטאדט הערט מען עס נאך פיל אפטער און פיל דייטליכער ווי אין דער פראווינץ. עפעס האט זיך דער פונדאמענט, אויף וועלכען אונזער ווירטשאפט איז געשטאנען, א ריהר געטוהן פון ארט און דער גאנצער בנין טרייסעלט זיך. דאס שפירען היינט אלע, גאר נישט אלע זעהען און פערשטעהען. וואס דא איז אזוינס געשעהן.

אונזער ווירטשאפט איז בכלל נאך גאנץ פרימיטיוו, מיר שטעהען נאך אויף די ערשטע שטאפל פון דער עקאנאמישער לייטער. מיר ארבייטען מיט פרימיטיווע מעטאדען, דער פויער בעארבייט זיין פעלד מיט ן אלטען אקער־אייזען געשפאנט מיט א פאר אקסען, דער שמיעד קלאפט אויף דער קאוואדלע, דער שניידער נייהט מיט דער נאדעל און דער קרעמער פערקויפט זיין סחורה אויפ'ן גילדען און גראשען פונקט אזוי ווי אונזערע עלטער-זיידעס האבען זיך געפיהרט.

אין דעם פרימיטיווען מצב האט זיך פלוצלינג אריינגעריסען די נייע צייט מיט אלע איהרע מאדערנע פאדערונגען. מיר האבען שוין אין א סך פרטים איבערגעשטיגען די מערב אייראפעאישע לענדער. מיר האבען איינגעפיהרט מלוכה'שע און קאמונאלע שטייערן אויסנוצענדיג דערביי אלע סיסטעמען פון שטייערן וואס זענען נאר פארהאן, אויף דער וועלט. מיר זענען ווי יענער ארימאן וואס האט בעקומען בירושה פון א רייכען פעטער א מטמון מיט מלבושים האט ער זיי אנגעטוהן אלע מיט אמאל. ער איז ארויס אין גאס מיט דריי פאר הויזען, מיט א האלב טוץ מאנטלען, מיט דריי פוטערס. ער האט נישט געוואוסט, אז יעדער מלבוש האט זיין צייט און מען קען די מלבושים צוזאמען נישט בענוצען.

אונזער לאגע איז איצט כאראקטעריזירט אמבעסטען מיט יענעם ווארט, תבן אין ניתן לעבדיך ולבנים אומרים להם עשו, קיין שטרוי גיט מען נישט און ציגל הייסט מען מאכען. מיר האבען נישט קיין רויה-שטאף. מיר האבען נישט דאס שטרוי פון וועלכען און אויף וועלכען עס לאזט זיך קנעטען און מען פערלאנגט פון אונז מיר זאלען ליפערען סחורה, ליפערען געלד און דוקא במזומנים, אין א צייט ווען אלץ דרעהט זיך ארום וועקסעל, ווען קיינער זעהט נישט קיין מזומן גראשען פאר די אויגען פערלאנגט מען, מען זאל דוקא צאהלען במזומנים און דערצו בעטרעפען די שטייערן כמעט דריי מאל אזוי פיל, וויפיל עס קורסירט אין דער מדינה מזומן געלד.

ווען דער פריהלינג קומט. זינגט דער וואלד, זינגען די פויגעל, זינגט דער מענש. אזוי האט עס אמאל געהייסען, היינט ווייזט אויס, אז עס זענען נשתנה געווארען סדרי בראשית, צי דער וואלד און די פויגעל זינגען, ווייס איך נישט, אבער די מענשען זינגען געוויס נישט. איבערהויפט שפירט זיך נישט אויף דער יודישער גאס קיין פריהלינג, א טיפע מרה שחורה איז אויסגעגאסען אויף אלע, מיר שפירען, אז אזוי ווייטער קען עס נישט בלייבען. עס מוז עפעס געשעהן, עס מוז עפעס געטוהן ווערען אויסצומיידען די קאטאסטראפע.

ש. י. סטופניצקי.

צי מוז א סוחר דוקא לויפען אליין צאהלען זיין וועקסעל

און וואס קאסט איהם דער דאזיגער ספארט?

אלס סוחר מוז מען אלץ נעמען אונטער קאלקולאציע, און אויף וויפיעל יעדע איינע זאך קאן און מוז געמאסטען ווערען לויט'ן ווערט פון געלד, מוז דער דאזיגער כלל, ווען עס רעדט זיך וועגען צייט, געוויס גענומען ווערען אין אכט. אז „צייט איז געלד" געפינען מיר היינט אויף פלאקאטען, אין יעדער אנשטאלט כמעט. עס איז איבריג צוצוגעבען, אז דאס ווייסט שוין היינט זאגאר א קינד, וועלכעס פאנגט אן צו קומען צום בעוואוסטזיין. אבער מיר סוחרים, וועלכע דער דאזיגער בעגריף וואלט געדארפט אממעהרסטען אינטערעסירען שטעלען זיך גראד אמווענינסטען אויף דעם בעגריף אן, און דאן, ווען מען דארף די אזוי-טייערע צייט האבען פאר'ן גינסטען פון געשעפט, האלטען מיר אין איין ארומלויפען איבער די בענק. מען האלט נאר אין איין לויפען. איך גלויב דעריבער, אז ווען א יור א סוחר וואלט אביסעלע וועלען פערבויגען פון זיין שטאנד און גרובירען זיינע כחות אין א געוועטלויף, ווי מען זעהט עס היינט אפט אין שטאדט ביי מאנכע פייערליכקייטען אדער אין טעג, וועלכע ווערען בעשטימט פאר פיזישע רעפרעזענטאנץ-ערציהונג, וואלט אונזער איינער מאחינו אמאהל שוין פון דער אינערציע אליין גיקענט אמאל נעמען א פריז. ער איז דער אידעאלסטער לויפער, ער לויפט און שוויצט, און פערסאפעט זיך אזוי ווייט, אז ער פערלירט יעדען מענשליכען אויסזעהען און ממילא, אויב מען זאל מיך פרעגען, צי איז א יור א סוחר פון בלויזען אויסזעהן חאט שאזעלכער, וואלט איך געזאגט, אז בעשטימט נישט, ווייל דורך זיין לויפען א סך מאהל אומבערעכענט און נאך מעהר אונגויטיג, מאכט ער אויס זיך די אידעאלסטע קאריקאטור פון א סוחר, און אזעלכער, אין ווירקליכען זין ד. ה. קיין סוחר איז ער נישט.

יעדע איינע פראפעסיע, יעדע בעשעפטיגונג האט זיינע אפט-שעה'ן. דער האנדווערקער, אדער גייסטיגער בעאמטער האט זיך זיין ארבייט געמיטליך צו דער צייט אהן איבריגען געיעג. מיר דאגעגען, נישט נאר, אז מיר פערברענגען, שעה'ן־וויין אין שטאדט אויף גארנישט. נאר מיר זעהען נישט קיין נויטווענדיגקייט זיך פון אזא אונגויטיגעט. אוננוצליכעס לויפען זיך אבצוגעוועהנען דורך איינפיהרען אזא ארט ארדנונג, אז מיר סוחרים זאלען קענען פיהרען יעדער זיין געשעפט, היטען זיין געוועלב, טערשענערען און אויספרישען עס, צופאסען עס צו מעהר מאדערנע בעגריפען פון האנדלען. היינט, וויפיעל ליידט דאס געשעפט ווערענד דער אייגענטיפער איז נישטא. ווען זאגאר ער לאזט איבער עמיצען, ווער עס זאל איהם פערטרעטען היינט דאס אבשטעהן אין די בענק אין די רייהען האלבע שעה'ן־וויין, וועמען נוצט דאס, און צי פוז מען די ארבייט דורכאויס אליין טוהען?

איך געפין, אז ווען זאגאר דער סוחר האט גראד צייט (וואס עס איז דאך ביי א סוחר א נעגאטיווע ערשיינונג) צו געהן אליין צאהלען, לוינט זיך פאר איהם דאס אויך נישט. די זעלבע האלבע שעה, וואס ער פערברענגט אויף שטעהן אין א באנק קען זיין אונטערנעהמונג מעהר נוצען ברענגען ווי די טרחה ווען זי זאל עפעס א קליינינקייט קאסטען.

ווי בעוואוסט האט זיך אין אונזער ראדאמער סוחרים-פעראיין לעצטענס אנגעהויבען א בעוועגונג, וועלכע האט דעם צוועק פריהער פאר אלעם צו ווייזען און איבערצייגען דעם מיטגליד. אז די פאר גילדען קווארטאל-געלד דארפען און מוזען א נוצען ברענגען. עס פראיעקטירען זיך א רייהע נייע אויפטוען, וועלכע, האבענדיג דעם צוועק דעם פעראיין צו פערשאפען מיטלען, צוגלייכער צייט אויך צו איבערצייגען דעם

מיטגליעד, אז זיין לעבען ווערט לייכ-
טער און די ארבייט געהט אין איין
ריכטונג, וועלכע מען רופט ביי אונז
„יכלת עמד", דאס הייסט, אז דו
ברודער סוחר דארפסט דיר נאר שטעהן
רוהיג און האבען די מעגליכקייט גע-
מיטליך אין לאגיש דיין געשעפט
צו פיהרען, צו פערפאלקאמען עס,
האלטען קאפ ווי און ווי אזוי גוט
צו קויפען און נאך גינסטיגער צו פער-
קויפען, נישט צאפלען, נישט בויגען
זיך פאר א מעטאלען קנעפעל, נאר
שטארקען דיין בעהאוסטזיין און דיין
זעלבסטווירדע, אז די ביסט א נוצלי-
כער בירגער; אז די ביסט א רעדעלע
אין דעם גרויסען קאלאסאלען מעכא-
ניזם, וואס הייסט מלוכה - ארדנונג;
אז די העלפסט בויען די לאנדסווירט-
שאפט; אז די ביזט א מענש מיט א
א מענשליכע פיזיאנאמיע מיט מענשען
צוגלייך.

די אויסגערעכענטע ארבייט אלס
רעפארם פון דעם מחבר פון דעם אר-
טיקעל און זיין איניציאטיוו זעהט פאר
נאך איין זעהר וויכטיגע פראגע, אז א
סוחר דארף אויך נישט ארויסגעהן אויף
א לענגערע צייט פון געשעפט און
לויפען צו שכנים און קרובים, שאפען
זיך גמילת-חסדים פון קליינע צעהנד-
ליגער זלאטעס צו א וועקסעלע פאר 2
א זייגער, וועהרענד ער קען דאס געלד
אין איין האלבע שעה, אדער גאנצע
שעה אליין האבען. די פינאנץ-קאמיסיע
וועמענס אויפגאבע איז אייגענטליך זי
זאכען אין לעבען דורכצופיהרען
פיהרט שוין אונטערהאנדלונגען אין
די באנק-ספערען און גאנץ קירצליך
וועט ערשיינען א בעזונדערע מודעה,
אין וועלכער עס וועט אלעס גענוי
ארומגערעדט ווערען, ווי אונזער איני-
קאסענט, אדער אנגעשטעלטער קומט
נאך איין אויפטראג אין מיטגליעדס
געוועלב אין ברענגט איהם גאכהטר
צוריק אין געשעפט אריין די געצאהל-
טע וועקסלען, אדער עהנליכעס. אויף
דורכצופיהרען די אלע רעפארמען אין
לעבען בעט איך די יעניגע מיטגלידער,
וועלכע מיין איניציאטיוו עס אינטע-
רעסירט זיי, זאלען אונז צו העלפען מיט
ראט און טהאט. יעדער אויפטראג גע-
שריבען אין יודיש ארויפגעשיקט אין
סוחרים-פעראיין און אדרעסירט צו דער
פינאנץ-קאמיסיע יועט פון דער פינאנץ-
קאמיסיע גענוי בעטראכט ווערען אין
גענומען ווערען אין אכט.

מיין שטרעבונג, וועלכער איך דריק
אויס אין מיין דאזיגע „עקספאזע" איז אז
מזאל מיט נישט זעהבארע פעדים צוגע-
בונדען זיין צום פעראיין צום גינסטען
פון פעראיין און צום גינסטען פון יעדען
איינעם מיטגליד - סוחר, אדער זאגאר
נישט מיטגליעד סוחר, חייל מיר בע-
טראכטען פרינציפיעל יעדען איינעם
סוחר אלס א קינד פון אונזער גרוי-
סער ליעבער סוחרים משפחה.

אברהם פינקעלשטיין

ראדאם.

■■■■■

גראנדיעזע לאנד=אויסשטעלונג אין פויזען.

(פון 16 מאי ביז דעם 30 ווזשעסיען 1929)

בכדי חי געהעריג צו פעראייביגען
די 10-יעהריגע אונאפהענגיגקייט פון
פאטערלאנד האט דאס פוילישע פאלק
מיט בשותפות'דיגע כחות פון דער
גאנצער געזעלשאפט אויפגעבויט א ריע-
זען-ווערק, וואס הייסט די אלגעמיינע
לאנד-אויסשטעלונג אין פויזען. דעם
פראטעקטאראט איבער דער אויסשטע-
לונג האט איבערגענומען דער מלוכה-
פרעזידענט פון דער פוילישער רע-
פובליק, אין דער שפיץ פון געשאפע-
נעם עהרען-קאמיטעט האט זיך גע-
שטעלט דער מארשאל יוזעף פילסודסקי
אין לעבען איהם אלע מיניסטארען,
סיים און סענאט-מארשאלקעס און ביי-
דע פוילישע קארדינאלען.

בכדי אונטערצושטרייכען דעם אל-
געמיינעם פוילישען כאראקטער פון
דער אויסשטעלונג איז געשאפען געווא-
רען א גרויסער קאמיטעט. וואס בע-
שטעהט פון 400 פערזאהן, צווישען
וועלכע ס'געפונען זיך די אנגעזעהענס-
טע פערזענליכקייטען פון דער געזעל-
שאפט. די אויפזיכט'ס-מאכט איבער
דער אויסשטעלונג איז אנגעטרויט גע-
ווארען 40 פערזאהן אונטער דער אנ-
פיהרונג פון פרעזעס פון פויזנער
שטאדט-ראט ה' צורי.

דער בודזשעט, אין וועלכען ס'געהען
אריין די הוצאות און הכנסות פון דער
אויסשטעלונג, דערגרייכט צו א סומע
פון 15 מיליאן זלאטעס. די גאנצקייט
פון דער אויסשטעלונג ווערט געטיילט
דעם פון פיער טיילען: 1) קולטור און
קונסט 2) נאציאנאלע ווירטשאפט 3)
פיזישע ערציהונג און ספארטען 4)
עמיגראציע.

דער שטח באדען פון דער אויס-
שטעלונג פערנעמט 600 טויזענד מעטר
אויף וועלכען ס'זענען אויפגעשטעלט
76 שטענדיגע געביידעס און עטליכע
צעהנדליג סעזאהן-פאוויליאנען. 5 קאמ-
פלעקסען, וואס ענטהאלטען איין אויס-
שטעלונגס-גאנצקייט זענען די אויס-
שטעלונגס-אביעקטען זייערע געטיילט
אין 32 גרופען, וואס צעפאלען זיך
אויף 200 קלאסען. די גרופען זענען
פאלגענדע:

1) לאנד, בעפעלקערונג, אדמיניס-
טראציע. 2) בילדונג, ערציהונג, 3)
קונסט, 4) פעלד-פראדוקציע, 5) פיה-
צוכט, 6) וואלד-עקספלואטאציע, 7) אגרי-
קולטור, 9) נאפט-אינדוסטריע, 10) מי-
נעראל אינדוסטריע, 11) גלאז אינדוס-
טריע, 12) היטעס, 13) מעטאל-אינדוס-
טריע, 14) מאשינען, אפאראטען און
כל-ערליי טעכנישע מכשירים, 15) אינ-
דוסטריע פון איבערפיהר-מיטלען, 16)
בוישאפט, 17) אינדוסטריע פון עלעק-
טריע-טעכניק, 18) ערנאהרונג'ס-פרא-
דוקציע, 19) כעמישע אויסארבייטונג,
20) פראדוקטען-אויסארבייטונג פון חיות
21) פאליגראפישע אינדוסטריע, 22)
אלץ-אינדוסטריע, 23) טעקסטיל-אינ-
דוסטריע, 24) קאנפעקציע-אינדוסטריע,
25) פאפיר-אינדוסטריע, 26) גאלאנטער-
יע אינדוסטריע און שפיל-צייג, 27) האנ-
דעל, פינאנסען און פערזיכערונגען, 28)
האנדווערקעריי, מלאכה, 29) אנשטאל-
טען פאר עפענטליכען נוץ 30) היגיע-
נע און געזעלשאפטליכע אויפזיכט. 31)
פיזישע ערציהונג, טוריסטיק און ספארט
32) עמיגראציע.

חוץ דעם נעמט די אויסשטעלונג ס-
בעדען ארום א פערוויילונגס פארק מיט
א ספארט-ארענע און פערמאכטע טרי-
בונע פאר 4000 צושויער.

אין דער צייט פון דער אויסשטע-
לונג קומען פאר אין פויזען בערך 150
צוזאמענפאהרען און קאנגרעסען, א טייל
פון די אלגעמיין-סלאווישע, ווי אויך
טייל אינטערנאציאנאלע און לאנד'ס
ספארט מעטשען.

ס איז בעזונדערס וויכטיג צו בעמערק-
נען דעם גרויסען אנטייל אין דער
פויזנער אויסשטעלונג מצד דער פויל-
ישער עמיגראציע אין אויסלאנד. וואס
וועט האבען בעזונדער געלופטיוט אין
א פאוויליאן א. נ. „פוילען און אויס-
לאנד".

ביי דער אקטיווער מיטארבייט פון
די פוילישע דיפלאמאטישע און קאנ-
סולארע פארשטעהער זענען ענטשטא-
נען אויסשטעלונג'ס קאמיטעטען אומע-

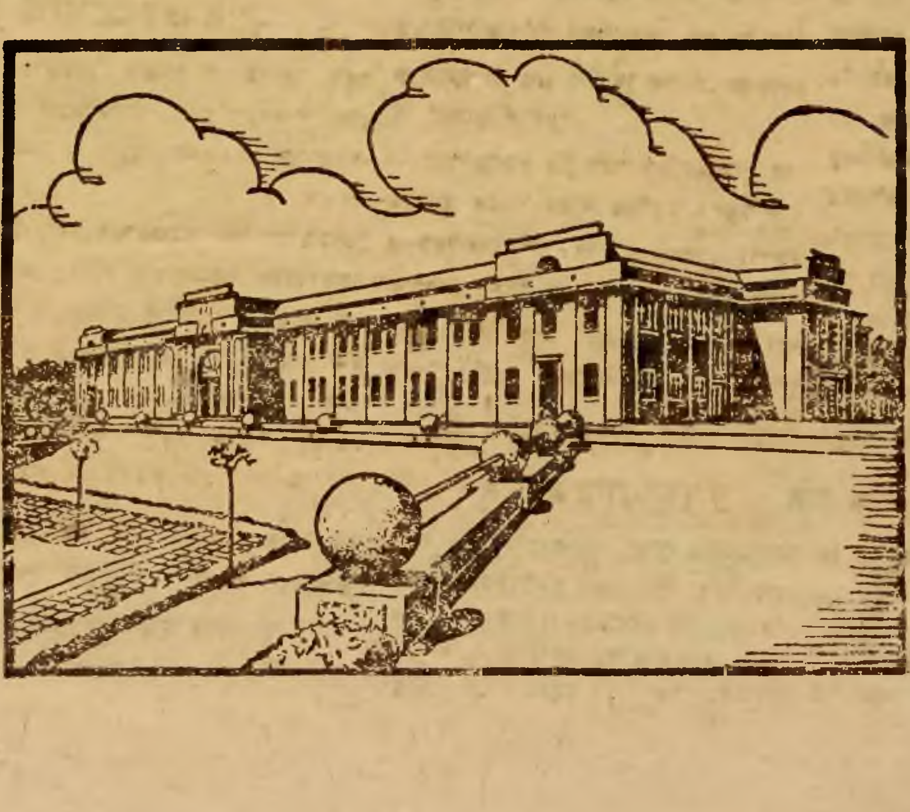

⊙ פאלאץ ⊙
פון דער קונסט · אויסשטעלונג
אויף דער פויזנער אויסשטעלונג

שום וואו ס'געפינען זיך גרעסערע גרו-פירונגען פון פאליאקען. אזוי אין די פאראייניגטע שטאטען, טשילי, ארגענ-טינא, בראזיליען, קאנאדע, כינא, טערקיי, עסטרייך, בעלגיען, טשעכאסלאוואקיי, דאניע, פראנקרייך, דייטשלאנד, רומעניען, אונגארען און לאטוויע.

די אויבענדערמאנטע קאמיטעטען האבען מיט זייער ארגאניזירונג בעוויזען א שטארק אימפולסיווו לעבען פון דער פוילישער עמיגראציע און אויך זייער שטארקער אנטייל אין דער פויזנער אויסשטעלונג.

דער פאוויליאן „פוילען-אויסלאנד" ווערט נאכן פערענדיגען די אויסשטעלונג פערוואנדעלט ווערען אויף א שטענדיגען מוזעאום פאר דער פוילישער עמיגראציע.

די ווירטשאפטליכע בעדייטונג פון דער אויסשטעלונג איז די, וואס פון איין זייט בעקענט זי דעם פוילישען קאנסומענט מיט דער פוילישער אויס-ארבייטונג און איז אזוי נאך אנ'אויס-געצייכענטע פראפאגאנדע-מיטעל פון ווירטשאפטליכען זעלבסט-אויסקום. פון דער צווייטער זייט ווירקט דאס אויפ'ן וואוקס פון פוילישען עקספארט, וועלכער ווייזט דעם אויסלענדישען אונטער-נעהמער מעגליכקייטען אין דעם היני-זיכט.

דאס צוזאמענקנופען די עמיגראציע מיט'ן פאטערלאנד, דאס בעקענען די יוגענד מיט'ן פוילישען שאפונג, פער-בעסערונג מיט אונזער האנדעלס-בי-לאנס. דאס אלץ איז נאר עטליכע פון די אזוי פיעל פערטפעקטיווען און פאראויסזעהונגען וואס זענען פערבונ-דען מיט דער לאנד-אויסשטעלונג.

אויפ'ן שיידע-וועג פון צוויי צעהנ-ליג יאהרען פון פוילישען מלוכה-לע-בען שטעהט די אלגעמיינע לאנד-אויסשטעלונג אלס א עהרליכער חשבון פון געוויסען פון דער פערגאנגענהייט און אין גלייכצייטיג א דייטליכער וועג-ווייזער אויף דער צוקונפט. אזוי ווי די פוילישע אויסשטעלונגען אין דער צייט פון קנעכטשאפט האבען גע-שטארקט דעם נאציאנאלען גייסט פון פוילישען פאלק און איז געוועז א צייגניש פון לעבענס-קראפט און ענערגיע פון פוילענס קינדער, וואס זענען געווען ענטרעכטעטע פון פאליטישע פרייהייט — אזוי היינט ווערט די אויס-שטעלונג זיין א בולט'ער בעווייז פאר דער גאנצער וועלט, אז נישט קוקענ-דיג, אויף די פיינדליכע שטימונגען. קאן און ווייסט דאס פוילישע פאלק צו געניסען פון דער אונאבהענגיגקייט, וועלכע איז אויסגעקעמפט געווארען מיט בלוט און קרבנות פון דורות.

מ. ה — ז.

פאוויליאן

פון די

אינטער-

נאציאנאלע

יארידים

אויף דער

פויזנער

אויסשטע-

לונג.

אונטער'ן פאהן.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם ארטי-קעל פון ה' קאסאי וועגען שאפען א פעראייניגונגס-פאהן פון אלע אידישע האנדווערקער אין ראדאם האט די אר-גאניזיר-קאמיסיע ביים האנדווערקער-קלוב אויף א ספעציעלען זיצונג די פראגע בעהאנדעלט און איינשטימיג אנערקענט די נויטהענדיגקייט און די וויכטיגקייט פון דער זאך. עס איז בע-שלאסען געווארען די קאמיסיע זאל די אקציע נעמען אונטערן אייגענעם פראט-טעקטאראט און מיטהעלפען צו דער-גרייכען דעם געוואונשענעם ערפאלג. עס איז בלתי שום ספק, דאס דער אויפרוף פון ה' קאסאי וועט געפונען דעם געהעריגען אבקלאנג ביי אלע האנדווערקער אין ראדאם, וועלכע וועלען מיט גרויס פעראינטערעסירונג מיט-העלפען און זיך בעטייליגען אין שאפען דעם פאנד צו וואס עס רופט זיי די ארגאניזיר-קאמיסיע ביים האנדווערקער-קלוב אין ראדאם.

ה' שמואל איידעלבוים

ענטפערט דעם ה' קאכאי מיט 10 זל.

און רופט ארויס די חברים:

ח. קארמאן, מ. ראזענבוים, יש. פעלדמאן, ש. גוטמאן, ש. פישמאן, איגוש. לעדי, ש. ראזענבערג, ש. בערקאוויטש, י. מאגנישעווסקי, ב. האכמאן.

ה' קאטליאר

ענטפערט דעם א' קאסאי מיט 10 זל.

און רופט ארויס די ה"ה:

ג. לעווין, לאזניק ראטענבערג, ש. גאלד-פארב, י. העלצמאן, מ. פעלדמאן.

ה' משה רובינשטיין

ענטפערט דעם ה' קאסאי מיט 15 זל.

און רופט ארויס די ה"ה:

מ. פישמאן, ש. בלאס. מ. שולדמאן, צ. בוימאן, בעכאנאווסקי. ג. בליכער. די ברידער אייכענבוים, א. פוקס.

וואס הערט זיך אין ראדאם.

וויכטיגע רעארגאניזאציע-פלענער

אין ראדאמער יודישען סוחרים-פעראיין.

די לעצטע וואכען הערט מצד דער אנגעהערונג פון ראדאמער סוחרים-פער-איין פיל געפלאנט וועגען רעארגאני-זירען די סוחרישע ארגאניזאציע. צו דעם צוועק איז אנגאזשירט געווארען אין דער פערוואלטונג דער בעקאנטער ראדאמער סוחר ה' אברהם פינקעל-שטיין, וועלכער האט אויסגעארבייט א אויספיהרליכען מעמאריאל מיט גענויע פלענער אויפקוויקעלען די סוחרישע אינסטיטוציע אויף איהר געהעריגער היוך.

די טעג איז אין סוחרים-פעראיין פארגעקומען א גרויסע פערזאמלונג פון דער פערוואלטונג, ראט און פי-נאנץ-קאמיסיע, וועלכע האבען בשותפות זיך בעראטען וועגען די שריט, וואס זאלען אויפלעבען דעם פעראיין און בעדאפען א מעהר אינטענסיווער טהע-טיגקייט.

אויף דער בעראטונג איז פערבעטען געווארען דער בעקאנטער סוחרישער טוהוער ה' יאקוב אדלער, וועלכער איז פון אלע פערזאמעלטע ווארים בעגריסט געווארען פאר זיינע ערפאלגרייכע איני-טערווענצען ביי דער מאכט לטובת געדרוקטע און געפאלענע סוחרים.

דעלעגאציע פון סוחרים-פעראיין אין באנק פאלסקי וועגען קרעדיט פאר יודישע סוחרים

צום דירעקטאר פון דער היגער באנק פאלסקי, זאקשעווסקי, האט זיך געווענדעט א דעלעגאציע פון סוחרים-פעראיין אין די פערזאנען פון די ה"ה פרעזעס ה' נתן זיגמאן און וו. פרעזעס ה' יאקוב אדלער.

דער צוועק פון דער דעלעגאציע איז געווען, אז די באנק פאלסקי זאל ער-טיילען קרעדיט די ראדאמער יודישע סוחרים. דער דירעקטאר האט מסכים געווען נאר מיט דעם בעדינג, אז יע-דער פעטענט זאל פעסטשטעלען זיין פערמעגענס-צושטאנד, וועלכע זאל אבער פריהער בעשטעטיגט ווערען דורכ'ן סוחרים פעראיין. דער דירעקטאר האט גלייכצייטיג אויפמערקזאם געמאכט, אז די אנטווארט-אינפארמאציעס אויף די אנפראגעס פון באנק פאלסקי פון די בעטרעפענדע פערזאנען זאלען געגעבען ווערען פערזענליך, אדער שריפטליך אין דער געהעריגער אנגעוויזענער צייט.

וועגען גענויע פרטים קאן מען זיך ווענדען אין סוחרים-פעראיין.

א ראדאמער פער'משפט'ער יוד ארייַנגעלאפען

איז א בית-מדרש — און איז נעלם געווארען.

צו די דורכגעהער אויף פילסודסקי גאס אין שעדלעץ האט זיך דערטרא-גען א יאמערליך געשריי פון שוהל-הויף אויף פויליש: „אלא באגא, אלא באגא". באלד האט זיך ארויסגעוויזען אז דאס האט געליארעמט א פאליציאנט פון קאברין, וועמען ס'איז נעלם געווא-רען א יודישער ארעסטאנט, וועלכען ער האט געפיהרט אין דער שעדלעצער

תּפיסה אַריין.

דער דאָזיגער אַרעסטאַנט, אַ געוועזער פינקעלשטיין פון ראַדאָם, וועלכער איז פערמשפּט געוואָרען אויף פיער יאָהר טורמע פאַר מאַכען פאַלש געלד, האָט דורכגעהענדיג פאַר'ן גרויסען בית המדרש, געבעטען דעם פּאָליציאַנט, זיין שומר, דאָס ער זאָל מיט איהם אַריינגעהן אין בית המדרש אריין, וואו ער וויל דאַווענען. ווייל שוין איינינגע טעג, ווי ער האָט נישט געדאַווענט. דער שומר האָט זיך געלאָזט איינרעדען און איז מיט איהם אַריין אין בית מדרש. דאָ אָבער האָט זיך דער אַרעסטאַנט אויסגעמישט צווישען עולם און איז אין איין רגע נעלם געוואָרען.

אַ פערצווייפעלטער איז דער פּאָליציאַנט אַ לאַנגע צייט אַרומגעלאָפען איבער'ן הויף און פאַר דעם בית-מדרש ברעכענדיג די הענד צוליב'ן פאַרפאַל, וואָס איז מיט איהם פּערלאָזען. ס'זענען אנגעקומען אַ רייה פּאָליציאַנטען און אַגענטען, וועלכע האָבען דורכגענישטערט די גאַנצע געגענד. דער אַרעסטאַנט איז אָבער נישט געפונען געוואָרען.

דער פּאָליציאַנט, וואָס האָט געפירט דעם אַרעסטאַנט איז פערהאַלטען געוואָרען.

אויספלוג פון ברית - טרומפעלדאָר

דעם לעצטען חוה"מ פּסח האָט דער היגער „ברית-טרומפלדור" איינגעאָרדענט אַנ'אויספלוג קיין אָפּאָטשנא און קאָנסק דורך פּרזיטיק און דזשעוויצא.

דאָס אָנקומען נאָך אָפּאָטשנא איז פערוואַנדעלט געוואָרען ממש אין אַ טריאומף-צוג. מען קען זאָגען, אַז די גאַנצע אידישע בעפעלקערונג האָט אָנטייל גענומען אין די אויפנאַהמע, וועלכע עס האָט איינגעאָרדענט די אָרטיגע ציונ. אָרג.

דער ציונ. קאָמיטעט האָט געגעבען אַ מיטאָג פאַר די געסט. אייך אין קאָנסק איז דער אויספלוג פון „ברית טרומפעלדור" זעהר וואַרים אויפגענומען געוואָרען דורך די אָרטיגע יודישע בעפעלקערונג.

אין ביידע שטעט זענען צוגלייך געשאַפען געוואָרען נייע אָבטיילונגען פון ברית טרומפלדור.

געשאַנק פון דער דירעקציע פון קינאָ „נאָווע-טשאַרי"

די דירעקציע פון היגען קינאָ נאָווע-טשאַרי האָט אונז איבערגעגעבען 22 זל. מיט 60 גר. פאַר אָרימע יודישע קינדער וואָס זענען קראַנק אויף גרוזשליצע. דאָס געלד איז געשאַפען געוואָרען פון אַ פּעאַנס פון בילד „פּאַן טאַדעאוש" וואָס איז געגעבען געוואָרען פאַר די שילער פון „פּשיאַטשול-וויעדזי".

אַזוי ווי די געזעלשאַפט „טאָז" פערגעניגט זיך מיט אָוועקשיקען קינדער אויף זומער-קאָלאָניעס האָבען מיר בעשלאָסען די סומע איבערצוגעבען אין רשות פון דער דערמאַנטער אינסטיטוציע.

דאָס געלד איז אָבצונעמען אין דער רעדאַקציע.

ספּאָרט

ר.ק.ס.—„פּראַך" (זאַגאָזשדזשאַן) 1:1 (1:0)

ווי בעוואוסט. איז „פּראַך" אריין אין קל. „אַ" מיט אַ קורצע צייט צוריק. עס איז דעריבער קיין וואונדער נישט, וואָס דער ערשטער ארויסטריט פון „פּראַך" אין ראַדאָם איז פון די ספּאָרט-קרייזען ערוואַרט געוואָרען מיט נייגעריגקייט.

די זאַגאָזשדזשאַנער געסט האָבען זיך ארויסגעוויזען פאַר אַ פיזיש שטאַרקער מאַנשאַפט, וואָס פערמאָגט אַ שעהנע טעכניק און אַ גרויסע רוטין.

שוין אין די ערשטע 25 מינוטען פיהרט „פּראַך" איורך איינינגע זעהר געפעהרליכע אַטאַקעס און מאַכען דורך פערשידענע קאָמבינאַציעס דעם ערשטען גאָל. מיט'ן רעזולטאַט 1:0 פאַר „פּראַך" ענדיגט זיך די ערשטע העלפט.

אויף דער צווייטער העלפט איז דער קאמף כמעט אַ גלייכער און ביידע צדדים פיהרען אדורך שעהנע אַטאַקעס, וועלכע ווערען ליקווידירט דורך די פערטיידיגער. ביסלעכווייז קומען צום „וואָרט" די ר.ק.ס.-שטורמער און אויסנוצענדיג אַ גינסטיגען מאָמענט רעמיזירען זיי דעם רעזולטאַט אויף 1:1. דער רעזולטאַט בלייבט ביז'ן סוף נישט געענדערט און דערמיט ווערט פערענדיגט דער אַזוי-אינטערעסאַנטער מעטש.

מכבי—טור 2:3 (1:0)

אויף ר.ק.ס.-פּלאַץ איז שבת פאַרגעקומען אַ פריינדשאַפטס-מעטש צווישען די אויבענערמאַנטע ספּאָרט-קלובען און האָט זיך נאָך אַ לעבהאַפטען קאַמף געענדיגט מיט'ן פערדינטען נצחון פון מכבי 2:3.

ספּאָרט-יום-טוב אין ראַדאָם

לטובת דעם ספּאָרט-פערבאַנד אין פּוילען.

טשאַרני—רעפּ. קל. „צ" 1:2 (0:1)

אַ שעהנעם שפּיעל האָבען געליפערט די שפּילער פון רעפּר. קל. „צע" (צווישען זיי 4 שפּילער פון השחר) געגען דער שטאַרקער טשאַרני. נאָך אַ אַנדערטהאַלבען שעה דיגען קאמף האָט זיך דער מעטש פערענדיגט מיט'ן רעזולטאַט 2:1 פאַר טשאַרני.

שיעדס-ריכטער — ה' ציעשקאָווסקי.

ר.ק.ס—רעפּ. קל. „בע" 0:5 (0:4)

דער דאָזיגער מעטש איז געווען מעהר אינטערעסאַנטער, ר.ק.ס. האָט איבער זיך אַ מאַכען געגנער און בעזיגט איהם לייכט מיט'ן הויכען נצחון פון 5 געגען 0. (צווישען די רעפּר.-שפּילער פון קל. „בע" האָבען אנטייל גענומען 4 מכבי ער). שיעדס ריכטער — ה' פּאַרטשינסקי.

בר-כּוכבא—פּראַך (זאַגאָזשדזשאַן) 1:1 (1:1)

נישט קוקענדיג אויף דעם, וואָס אויף דאָזיגען מעטש איז ב"כ אַרויסגעטרעטען מיט עטליכע רעזערוו שפּילער, איז דאָך די שפּיל געווען זעהר אינטערעסאַנט און האָט געהאַלטען די גרויסע מאַסען צושויער אין שפּאַנונג. דער מעטש איז געפיהרט געוואָרען אין אַ שפּאַרקען טעמפּאָ.

אין די ערשטע מינוטען שיסט ב"כ דעם ערשטען גאָל, פאַר וואָס זיי ווערען בעצאָהלט מיט שטורמישע אַפּלאָדיסמענטען. דער ווייטערער גאַנג פון שפּיעל ווערט געפיהרט אין אַ גלייכעמאָס אָהן דער אויבערהאַנט פון אַ וועלכען-ס איז צד.

די אַטאַקעס פון „פּראַך", וועלכע ווערען כאַאָטיש געפיהרט, זענען פאַר ב"כ'ס פערטיידיגונג נישט געפעהרליך און ווערען מאָמענטאַל ליקווידירט. דאָך געלונגט „פּראַך" אויסצונוצען אַ פעהלער פון ב"כ-טויערמאַן און דורך אַ פריי-שטויס שיסט זי דעם איינציגען גאָל.

נאָך דער הפסקה איז תחילת דער קאַמף אַ גלייכער, אָבער ביסלעכווייז נעמט ב"כ ווידער איבער די איניציאַטיוו און דעמאָנסטרירט אַ שעהנעם שפּיל, וועלכער האָט פערמאָגט פיל שעהנע קאָמבינירטע וועגען, אָבער אַלע איהרע עפעקטפולע „באָמבעס" ווערען גוט אויפגעכאַפּט דורכ'ן טויערמאַן פון „פּראַך".

דער רעזולטאַט 1:1 פון דאָזיגען מעטש איז פאַר ב"כ אַ זיעג, ווייל זיי האָבען בעזונדערס צו פערדאַנקען פאַר זייער גוטען שפּילען: ברידער זילבערבערג, הערץ, לוקסענבורג, ראַפּאַלאָוויטש און פרידמאַן.

גוט איז געווען שיעדס-ריכטער ה' בוקאָווסקי.

שיינבוים.

אָפענער בריעף צום ה' אסקאַר טאַמפּער

אויפזיכט-ראַט-פּרעזעס פון ראַדאָמער כוהרים-באַנק.

חשוב'ער ה' רעדאַקטאָר!

איך האָב דעם כבוד צו בעטען מיר געבען פּלאַץ אין אייער וו. צייטונג פאַר פאָלגענדען אָפענעם בריעף:

איך האָב געהאַט דעם כבוד דעם 30/3 זיך צו ווענדען צו אייך הערר פּרעזעס מיט אַ שריפטליכע אינטערפּעלאַציע מכח די מיאוס'ע קלאַנגען, וועלכע טראָגען זיך אין שטאָדט איפ'ן חשבון פון דער באַנק-קופּיעצקי. וואו איהר טראָגט דעם העכסטען מאַנדאַט אַלס פּרעזעס פון אויפזיכט'ס-ראַט. ביז היינט האָב איך פון אייך קיין תשובה נישט בעקומען. איך ערלויב מיר דעריבער זיך צו אייך צו ווענדען מיט דעם דאָזיגען אָפענעם בריעף אין וועלכען איך וויל אייך הנפליכסט זאָגען, אַז אין דער סוחר ישנר וועלט פּראַקטיצירט זיך נישט איבערהויפּט צו לאָזען אַ וועלכען-עס-איז בריעף אָהן ענטפער ובפרט אַ שריפטליכע אינטערפּעלאַציע פון אַ סאָלידען מיטגליעד, וועלכער האָט דעם כבוד אַזש פינף פייען איינגעצאָהלטע דאָרט צו האָבען, וועלכער בעטראַכט אייך אַלס אַ פעראַנטוואָרטליכען פאַר דעם גוטען נאָמען פון דער אנשטאַלט. אין דער צייט פון ווען איהר האָט איהר אָנפיהרערשאַפט איבערגענומען ביז יעצט. אויף וויפיעל איך ווייס, בין איך נישט קיין אויסנאַהם, אַז איך וועל זאָגען דאָס זייט אַ האַלב יאָהר האָב איך קיין נוצען פון מיינע „אויפדזיאַלען". עס וואָלט מיך אָבער נישט געאַרט אַזוי פיל דער פאַקט ווען איך זאָל געווען זעהן, אַז מען טהוט עטוואָס כדי די אַנשטאַלט געזונד צו מאַכען אַז מען זאָל מיט דער צייט פון איהר קענען נוצען האָבען. דער אונטערשטע עד איז אָבער אַז אַנדערע פערשווייגען אַזא עילה, און רעאַגירען דערויף נישט וועהרענד איך זעה מיך אַמביציעז געצוואונגען דערצו.

מיט אַ קליין האַלב יאָהר צוריק אויף חיפיעל איך ווייס, האָט איהר אייך הערר פּרעזעס מיט דער באַנק אינטערעסירט והראיה איך זעלבסט בין ביי אייך געוועזען מיט אַ אינטערפּעלאַציע אַדרעסירט צום דירעקטאָר פּרענקעל. אויף וויפיעל אייך איז בעוואוסט האָב איך לגבי אונזער אַנשטאַלט אַנשטענדיג געהאַנדעלט און געוויזען, אַז איך בין אַ ווירדיגער מיטגליד. איהר דאַגעגען מיט אייער שווייגען אויף אַ אינטערפּעלאַציע דערמאָהנט מיך אַ פאַבעל פון דער רוסישער כרעסטאָמאַטיע פון קרילאָוויטש, וואו עס ווערט געזאָגט: „עס איז אַמאָל אַהיימגעקומען איינער פון אַ מענאַזשעריע און האָט זיך אָנערצעהלט חידושים וואָס ער האָט דאָרט אַלץ נישט

געזעהען און רעכענט אויס אלץ וואָס מען קען אין אַזאַ אַנשטאַלט זעהען. דער צווייטער ווידער מיט ווערמען דאָס געשפרעך ווערט געפיהרט הערט אַלעס אויס און פרעגט איהם:

— זאָג נאָר, און א העלפאַנט האָסטו געזעהען?

— וואָס, זאָגט ער „סלאָנאַ טאָ ניע זאמיעטיל" (דעם העלפאַנט האָב איך נישט בעמערקט).—

מיך הייסט עס, הערר פרעזעס, האָט איהר אלס בעל עבירה יאָ געזעהען און די התנינים הגדולות, די גאָר גרויסע סראַכטען, וועלכע מען האָט אויסגעגעבען צוליב א פראָוויזיע האָט איהר הייסט עס ניט בעמערקט. איך וויל א קליין ביסעלע נישט גלויבען. לענגער לאָזט זיך פון דער זאַך א סוד נישט מאַכען, ווייל ביי יודען הייסט מען, אַז וואו א סוד דאָ אין אַ...

די סוחרים-באַנק האָבען מיר מיט בלוטיגע זלאָטעס געגרינדעט, נישט דערויף זי זאָל ווערען א לייכ׳ש קרע-דיט פאַר יחידים מיט גאַנץ ליטפישע געהאַלטען; פאַר מענשען, וועלכע האָ-בען אין איהר ענטוויקעלט א ווייטגע-העגדסטען פראָטעקציאָניזם... מיר פאָ-דערען דעם ריינסטען אמת, מיר קענען נישט דערלאָזען אזוי לייכט צוצוואַר-פען דעם בנין, וועלכער איז מיר און עהנליכע מיטגלידער סוף כל סוף האַר-ציג ליעב. דעריבער וויל איך דאָס מאָל גלויבען, אַז מיין אָפענער בריעף וועט אייך בעוועגען צו ענטפערען דער גאַנצער געזעלשאַפט, וועלכע ערוואַרט דעם אויפריכטיגען בעשייד. איך ספּעצ-יעל וויל אייך בעטען, כדי אונזער אינסטיטוט זאָל ווען עס איז צוריק גע-זונד ווערען, זאָלט איהר נישט וואַרטען אויף דעם וכלם פותחים את פיהם, נישט ווי עס אינטערפּרעטירט אונזערס א פערוואַלטונג׳ס-מיטגליעד, ווייל אין דעם פאַל וואָלט זיכער קיין מברכים ומשבחים נישט נאָכגעקומען.

נעמט צו די אויסדרוקען פון אויפריכ-טיגער אכטונג.

אברהם פינקעלשטיין.

ארקעסטער-רינג
פון „ברית-טרומפעלדאָר"

אונטערן פּראָטעקטאָראַט פון די ה״ה:

דיר. אינזש. רוסאַק, י. פרענקעל, י. לעשנש.

משה ראָטענבערג גיט 5 זל.
רופט ארויס: אברהם ראָטענבערג — מלעטשנא 8.

יונה קירשענבוים גיט 5 זל.
רופט ארויס: יאַנאס רובינשטיין—גע-רישטשעווסקא 12. ד״ר לעווי—סקאַרי-שעווסקא 6. ד״ר זשאַבנער—לוב. 34.

העניק טאָטאַר ענטפערט מיט 5 זל.

אברהם ברעסלויער ענטפערט מיט 5 זל
רופט ארויס: דוד קאַרמאַן—טאַניוש-קי 3, ראובן וואולף — לובל. 30, א. מע טליק—לובל. 2.

חיאל לעשטש ענטפערט מיט 5 זל.
רופט ארויס: חיים טייכמאַן—לוב. 23. אינזש. מאיר טייכמאַן—לובל. 23.

נחמיה ניימאַן ענטפערט מיט 5 זל,
רופט ארויס: בנימין הערשענשטרויס —ריינעק 9, שמעון הלל געליבטער— ושיטניא 1.

זילבערבערג ענטפערט מיט 5 זל.

רופט ארויס: לייב רובינליכט- גמינע.

אלימלך מילער ענטפערט מיט 5 זל,

מענדיל ראָזענבערג ענטפערט מיט 5 זל
רופט ארויס: העלא זיידענשניר — רזיינסקא 18, נח זיידענוועבער—קי-לינסקא, בולא פערל—פילסודסקי 16, יוסף בוים—לובל. 12.

ישעי׳ איגער ענטפערט מיט 3 זל,
רופט ארויס: סאָלאָמאָן חואַט— לוב. 39, אברהם כענענבוים — וואָהל 3, מתתיהו בוים—יאַגיעלאָנסקא 1. ישעי׳ מעלכיאָר—וואָהל 11, גאָדיל זיידמאַן —וואָהל 5.

פראָפעסאָר האָלצקסער ענט-פערט מיט 5 זל,

משה קירשענבוים ענטפערט מיט 5 זל

איגנאַצי פושעדנאָוועק ענטפערט מיט 2 זל,

רובין ענטפערט מיט 2 זל,

פון האַנדווערקער-קלוב

אין האַנדוו. קלוב ווערט דורכגע-פיהרט א ליסטע פון בנעוולה טע. (Lista pokrzywdzonych).

די ליסע, וואָס מ׳האָט א בארגעשאַצט קאָנען זיך ווענדען אין קלוב ביז׳ן 25-טען ה. ח. פון 7 — 10 אָוועגד.

ראַדאָמער טורן און ספּאָרט-געזעלשאַפט „בר-כוכבא"

בעקאַנטמאַכונג.

דערמיט ווערט בעקאַנט געמאַכט, אַז זונטאָג דעם 26-טען ה. ח.

קומט פאָר די יעהרליכע
אַלגעמיינע פערזאַמלונג

פון די מיטגלידער מיט פאָלגענדען טאָג-אָרדנונג:

1) אָנפיהרונג און קלויבען א פרעזידיום, 2) לייענען דעם פּראָטאָ-קאָל פון דער פערגאַנגענער אַלגעמיינער פערזאַמלונג, 3) קאַסע-בעריכט, 4) בעריכט׳ס טעטיגקייט, 5) בעריכט פון דער רעוויז-יאָנס-קאָמיסיע, 6) בעריכט פון דער ספּאָרט-קאָמיסיע, 7) אויס-וועהלען א פערוואַלטונג, 8) אויסוועהלען א רעוויזיאָנס-קאָמיסיע, 9) אויסוועהלען א ספּאָרט-קאָמיסיע, 10) אויסוועהלען א עהרען-געריכט, 11) פרייע פאָרשלאַגען.

די פערוואַלטונג.

שטאָדט-ראַט אָנגענומען נייע הלואות

היינטיגען דינסטאָג איז אין היגען שטאָדט-ראַט פאָרגעקומען צוויי אויס-סערגעוועהנליכע זיצונגען. דער הויפּט-פּונקט פון טאָג-אָרדנונג פון ביידע זי-צונגען איז געווען צוויי נייע הלוואות.

די ערשטע הלוואה וואָס בעשטעהט פון 300 טויזענד זלאָטעס ווערט אָנגענומען אין ביידע לעזונגען. די ערשטע הל-וואה ווערט גענומען אין דער קאָמונאַ-לע באַנק. די צווייטע הלוואה אין א סומע פון 600 טויזענד זלאָטעס נעמט דער שטאָדט-ראַט נאָר אָן 80 טויזענד זל. ווייל די דערמאָנטע סומע קען מען שוין בעקומען. די 80 טויזענד זל. וע-גען בעשטימט צו פערענדיגען דאָס וואָהנונג׳ס-הויז אויף דער קאָזשעני-צער גאַס.

דער דרינגענדער פאָרשלאָג וועגען אָננעמען דעם סטאַטוט צו היילען ערי-מע קראַנקע אויף א סומע פון 100 טוי-זענד זל. ווערט איינשטימיג אָנגענומען.

אויף דער זעלבער זיצונג איז אויך אָנגענומען געוואָרען דער לאַנג-פּראָ-יעקטירטער ספּעציעלער דירת שטייער פון גרעסערע וואָהנונגען. ארום דעם דאָזיגען פּראָיעקט האָבען זיך געפיהרט לאַנגע דעבאַטען אויף א רייה זיצונגען און איז זיינער צייט צוריקגעשיקט גע-וואָרען אין מאַגיסטראַט צום איבער-אַרבייטען. דאָס איצטיגע מאָהל אָבער איז דער ענין ענדגילטיג ערלעדיגט געוואָרען.

קאָמוניקאַט פון לאָדזער סוחרים-פעראיין צום ראַדאָמער סוחרים-פעראיין

דער ראַדאָמער סוחרים-פעראיין האָט פון לאָדזער סוחרים-פעראיין בעקומען צוגעשיקט פאָלגענדען קאָמוניקאַט:

דעם 7 מאַי ה. י. האָבען די הויפּ-טאָהניקעס פון דער האַנדעל-סעקציע ביים לאָדזער סוחרים-פעראיין פּיאָט-ראָקאָווער 23 אָבגעהאַלטען א פערזאַמ-לונג, אויף וועלכער ס׳איז אָרומגערעדט געוואָרען די יעצטיגע סיטואַציע אין האַנדעל.

אויף דער זיצונג איז אָנגענומען געוואָרען פאָלגענדער רעזאָלוציע:

אין צוזאַמענהאַנג מיט די קלאַנגען, וועלכע האָבען זיך פערשפּרייט אין דער פּראָווינץ, אַז די לאָדזער סוחרים האָבען אָבגעשטעלט דעם קרעדיט פאַר די פּראָווינצער סוחרים, ווערט מיטגע-טיילט, אַז ס׳זענען פאָרגענומען געוואָ-רען די ענערגישסטע שריט נאָר געגען די יעניגע פּראָווינצער סוחרים, וועלכע האָבען נישט ערפילט ווי געהעריג זיי-ערע התחייבות׳ען. דאַגעגען פאַר די סוחרים, וועלכע האָבען זייערע פער-פליכטונגען יאָ אויסגעפיהרט, ווערט זיי דער קרעדיט ווייטער צוגעטיילט אין דער ביז-איצטיגער גרויס.

די פערזאַמלונג האָט אָנגענומען מודיע צו זיין די דאָזיגע רעזאָלוציע אַלע סוחרישע פעראיינען אין לאַנד. צווישען זיי אויך צום ראַדאָמער סוח-רים-פעראיין, וואו עס ווערט געבעטען דאָס בעקאַנט צו מאַכען אַלע זיינע מיטגלידער.

הורט-סעקציע פון דער האַנדעל-בראַנזשע ביים סוחרים-פעראיין אין לאָדז.

פאָרזיצענדער (—) ח. ליפּנאָווסקי

סעקרעטאַר (—) הערמאַן ליפּמאַן.

די פאמיליע בעקערמאן איבערגעגעבן אין רעות פון גמינע די הערליכע געביידע פון „בית-יתומים"

היינטיגען מיטוואך איז ענדגילטיג נאך לענגערע אונטערהאנדלונגען פארמעל אונטערגעשריבען געווארען ביים רעיענט דער געשאנק אקט פון הערליכען בנין „בית יתומים" אויפ'ן נאמען פון דער יודישער גמינע.

די גמינע האט זיך דורך לאנג וועגען דעם בעמיהט און ענדליך, א דאנק די ווארימע בעציהונג פאר דער זאך מצד דעם ריכטער ה' יוזעף בעקערמאן איז די מתנה פולשטענדיג רעאליזירט געווארען.

אין צוזאמענהאנג דערמיט איז אונזער רעדאקציע איינגעלאדען געווארען פון דער פרעזעסין פרוי ד"ר מולער צו מאכען א בעזוך אין בית-יתומים, כדי צו בעקענען זיך מיט דער אלוויטיגער איינריכטונג און מצב פון דער דאזיגער וויכטיגער אינסטיטוציע.

צוזאמען מיט די רעדאקציע-מיטארבייטער איז אויך איינגעלאדען געווארען דער בעקאנטער פראפעסאר און פידעל-ווירטואז ה' אלעקסאנדער קאנטאראוויטש, וועלכער פון גרויס סימפאטיע פאר דער אינסטיטוציע האט פערשפראכען דער פרעזעסין צו געבען אומזיסט א קאנצערט לטובת דעם בית-יתומים. דער קאנצערט וועט די נעכסטע טעג פעראנשטאלטעט ווערען אין טעאטער „ראזמאיטאשטשי".

אויספיהרליך וועגען בעזוך און קאנצערט—אין די קומענדיגע נומערן.

פאהר-רעכט

העפסט פאשנעלסטען בעקומען

na kursach Samochodowych

PRYLIŃSKIEGO

וואו מ'וועט דיר געבען שוך און א וואהנונג.

Warszawa Al. Jerozolimskie 27

צירק אין ראדאם

פון היינטיגע וואך אן גאסטראלירט אין ראדאם דער בעקאנטער באראנסקי'ס צירק. אין פראגראם איז פארגעזעהן א גאנצע רייהע נייע אטראקציעס און א גאנצע סעריע אינטערעסאנטע נומערן.

לייכטזיניגקייט.

איז אין ווירטשאפטליכע ענינים שעדליך סיי אין פראפעסיאנעלען און סיי אין פריוואטען לעבען. ערנסטע און פארזיכטיגע מענשען פאסען צו זייערע געברויכען צו די איינקונפטען און פאר אלעם מיידען זיי אויס אוננויטיגע אויסגאבען. דאס זעלבע פעררריכטען די שיך, בעזונדערס די אבצאסען; קאן מען אויסמידען דורך בערסאנ'ס גומענע אבצאסען. די בערסאנס זענען ביליגער פון לעדער, טראגען זיך 2 מאל אזוי לאנג און צוליב זייער הויכע עלאסטישקייט שיצען זיי די שיך דארט, וואו זיי נוצען זיך צו מעהרסטען אב. יעדער פראקטישער און שפארזאמער מענש דארף טראגען בערסאנ'ס גומענע אבצאסען. דאס טראגען בערסאנס איז אנ'אמת'ער געניוס!

CYRK BARAŃSKI — w — RADOMIU.

CYRK znanych sportsmenów **BARAŃSKICH**

פון דאנערשטאג אז דעם 16 מאי 1929

Dziś i codziennie gościnne występy

צירק

בעקאנטע ספארטסמענער פון **באראנסקי**

אין פראגראם: רייכע אטראקציעס פון וועלט - רוהם.

אין ראדאם, מאניושקי 1 (רוג לובלינער)

שבת און זונטאג **2 פארשטעלונגען**

אנהויב פון די פארשטעלונגען: 4 נ. מ. און 8.30 אוו.

Na okres wiosenny.

SKŁAD APTECZNY

F. Łagodzińskiego

w RADOMIU, Pl. 3-go Maja Nr. 1.

POLECA:

Płyny do barwienia i odnawiania obuwia w 50-ciu kolorach

Karbolineum

Naftalina

Terpetyna

Zioła przeciw molom

Nasiona kwiatowe.

יודיש טעאטער
(במקום רעצענזיע)

דאס ווילנער אנסאמבל, וואס האט ביי אונז די טעג גאסטראלירט האט די יודישע טעאטער-בעזוכער נישט ענטוישט. פערקעהרט, יעדער איינער, וואס איז געקומען אויף די עטליכע נעצעהלטע פארשטעלונגען איז נתפעל געווארען און געהאט א אמת'ען נחת-רוח, זיצענדיג די פאר שעה אין טעאטער.

דאס ווילנער אנסאמבל האט אין טעאטראליש-קינסטלערישען זין פיעל מעהר געגעבען, וויפיעל מ'האט פון זיי ערווארט. פאר יעדען איז געווען א גרויס וואונדער דער איבערגאנג פון דער טרויער פון דער דראמע צו דער אפערעטע. אט מיט א נאכט פריהער האבען די ווילנער געשפילט לייוויק'ס גולם, וואו זיי האבען אריינגעלעגט כח און מוח און שוין היינט האט מען זיי געזעהן לעבעדיגע טאנצענדיגע אין דער איירָאפעאישער אפערעטע „באיאדערא", אדער „די רויז פון סטאמבול". אין ביידע פאלען, אזוי אין דער דראמע, ווי אויך אין אפערעטע זענען די ווילנער ארויס אמת'ע זיעגער. דער „גולם" איז געשפילט געווארען מייסטערהאפט מיט פיל פערשטענדניש, פיינגעפיהל און מיט דער גרעסטער מאס ווערענטווארטליכקייט. אלץ האט געקלאפט און יעדער ראל איז געווען איינשטודירט און איינגעלערנט בעיון גדול. יעדער איינער פון אונזערע ליבע און געשעצטע ווילנער האט מיט זיין טיפ-שטעלען, כאראקטעריזאציע, שפיעל בעוויזען, אז ער האט געלערנט לייוויק'ן אין מקור אין אריגינאל, און תופש-געווען דיינ מיט געפיהל און נשמה, וואס דער'ט שמעהט געשריבען, אין יעדער בכח געווען גרויסצוברענגען פון זיך דאס שענסטע און דאס בעסטע. יעדער איינער ראליסט פערדינט א בעזונדערע אבהאנדלונג. מיר אבער וועלען דאס מאהל מאכען אנ'אויסנאהם (צוליב דוחק פון ארט) די ראל פון ר' תנחום (חאש) וועלכע פערדינט די גרעסטע לויב. דער דאזיגער ווילנער יונגערמאן חאש איז א גרויסער טאלאנט. ער איז א פלאקער פייער, פיל מיט טעמפעראמענט, התלהבות און נשמה-עקסטאז. זיין ראל אין ר' תנחום האט געהאלטען דעם עולם אין דער גרעסטער שפאנונג. מיט'ן ראזיגען יונגערמאן איז ממש א רעטעניש און ס'איז באמת נישט צו פערשטעהן, ווי אזוי ער מאכט פון זיך וואס ער וויל און איז בכח אויך אין דער אפערעטע און דוקא אין די מאדערנסטע איירָאפעאישע צו געבען אזעלכע וואונדערבארע קרעאציעס, מיט וועלכע ער וואלט געקאנט בלי ספק אויסהאקען אלס שלאגער און אלס גרויסער קינסטלער אויף דער איירָאפעאישער אפערעטען-ביהנע. חאש איז א אוניווערסאלע קראפט און מ'קאן פון איהם פיל ערווארטען.

דער איבערגאנג פון מיסטיק, קבלה, לעגענדע און יודישע פאלקסטימליכקייט צו איירָאפעאישע טעאטער-שטיק, איז געוויס א גוטע ערשיינונג. און אפשר טאקע מיט'ן כח פון קבלה און פאנטאזיע-פליה האט חאש אזא קפיצת הדרך צו איירָאפא.

אויך די ארטיסטען: קדיש, גראדנער, שריפטזעצער, נהמה, ראפעל, שאדאווסקי, ליטווינא, אידינא, אסטראוויאנסקא, ארליוק, זאק, פראנק זענען געווען אויסגעצייכענט גוט און זייערע ראלען, אין וועלכע זיי האבען זיך פערקערפערט, איבערגעלעבט און דורכגעפיהלט.

די וואס זענען נישט געקומען בעזוכען די ווילנער ליבלינגען, ברויכען באמת בעדוירען.

מ. ה—ז.

ארבייט'ס-פערמיטלונג

נויטיג מיידלעך
וואס קענען ארבייטען
ביי פאפירענע בייטלען
אדרעס: ש. זיידענבערג
ראדאם, וואהל 7.

ס'ווערט געזוכט
א מיידעל
אין געשעפט אריין באלד געצאלט
ז.ינפארמירען אין געוועלב
קאפערוואס. רווינסקי 12

תנני מברך את תלמידי וידידי ה' חיים יהודה בלאטמאן
ליום בואו בברית הנשואין עם בחירתו מרת פריבה וויור מוורשה
בברכת מז"ט ובנין ביתם בארצנו.

פלטי מושקטבליטה

Agenci solidni
poszukiwani

Zgłoszenia
T-wo Ubezpieczeń Orzeł
Repr. w Kielcach
skrz. poczt. 151.

אונזער קוזין שלום שטערנזיס
צו זיין פערלאבונג מיט אונזער קוזינע
איידעל וויסבראט
אויס קעלץ
ווינשען גליק און צופרידענהייט.

קיעלץ. ישראל קיפערבערג
חנה בערלינסקי

Niniejszym poczuwamy się do obowiązku złożyć serdeczne podziękowanie
Towarzystwo Ubiezbieczeń „ORZEŁ“
S. A. w Warszawie,
oraz Reprez. kieleckiej tegoż T-wa (ul. Kościuszki 10) za sumienne zlikwidowanie oraz szybkie wpłacenie nam odszkodowania tytułem straty ogniowej, jaką ponieśliśmy w naszej garbarni w Kielcach, przy ul. Chęcińskiej 36.—

(—) **Jankiel Tenenbaum,** (—) **Dawid Knobel.**

Teatr „Rozmaitości” w Radomiu.

נאר 1 גאסטראלו ---------- נאר 1 גאסטראל!
שבת דעם 18 ה. ח. 8,30 אווענד
Antoni Kaczorowski בעריכטער קאמיקער
אין נייעם רעפערטואר א. נ.

1000 Pięknych Dziewcząt

סענסאציע-רעווי אין 2 אקטען
17 בילדער.
הערליכער באלעט און פערשידענע טענץ.
מיט'ן אנטייל פון בעריהמטע װארשאווער ארטיסטין
און ארטיסטינס.

אונזער טיעפסטען מיטגעפיהל
דער פאמיליע **אורבייטעל**
צוליב'ן טויט פון זייער זוהן
און אונזער חבר

אלי' נ"ע

דריקען אויס
משה גרינשפאן
יואל וולאדאווער קעלץ.

משתתפים אנו בצערו של שו"ב
הגביר הנכבד
ר' יוסף אורבייטעל
על האבידה הגדולה שקרה אותו
כמות בנו הבחור המשכיל

אלי' נ"ע

שמו הטוב יהי' תמיד בזכרוננו
המקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי
ציון וירושלים.

אברהם לאזאווסקי ובנו
קיעלצי.

טיעף מיטגעפיהל דריקען מיר אויס
אונזער מתפלל ה' **שמואל לייכטער**
צוליב'ן טויט פון זיין זוהן

פרץ נ"ע

אין זיין געזעלשאפטליכע ארבייט
זאל ער א טרייסט געפונען.

אין נאמען פון די מתפללים
פון בית-המדרש „שערי-ציון“
גבאי **נחמי' אסטראוויטש**
קעלץ.

אונזער פריינד
יוסף אורבייטעל
צום טויט פון זיין זוהן

אלי' נ"ע

דריקען מיר אויס פיעל מיטגעפיהל.

יואל קליימאן
און פאמיליע קעלץ.

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס
דער פאמיליע **ראזענבערג**
צוליב'ן טוידט פון זייער מאן און פאטער

משה נ. ע.

המקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

יוסף בירענבוים עט פרוי

מיין טיפסטן מיטגעפיל דריק איך אויס די פרוי **דבורה מילשטיין**
מיט די קינדערלעך פון טוכעדניאיז, צוליבן טויט פון מיין הארציקן קוזין

אשר מילשטיין נ"ע

וועלכער איז טראגיש אומגעקומען דעם 14 מאי ד. י. אין די בליענסטע יארן. זאל אייך דער הייליקער אנדענקען געבען געזונט און מוט צו ערציען די קינדער.

ראדאם **יחיאל ראזענצווייג עט פאמיליע**

KINO - TEATR „NOWE CZARY” w RADOMIU.

Od wtorku 21 Maja 1929 r. 2 שיינע בילדער:

1) הערליכער דראמעט
א. נ.

SYMFONJA PATETYCZNA

2) פרעהליכע קאמעדיע
א. נ.

SPORTOWIEC z MIŁOŚCI

דער זאהל איז גוט ווענטאלירט און קיהל.

קעלצער אבטיילונג.

דער רעפערעט פון פלאנסקער רב הרב בארנשטיין

שבת 4 נ. מ. האט אין דער שטאדטישער שוהל געהאלטען א לענגערען רעפעראט א. ד. ט. „ארץ-ישראל", דער גייסטיגער צענטר פון יודענטום" הרב בארנשטיין פון פלאנסק. דער רעפעראט האט צוגעצויגען א גרויסען עולם, וועלכער האט פערפולט די שוהל. מצד דער „אגודה" האט מען געזאלט שטערען דעם רעפעראט, זעהענדיג אבער דעם ריזיגען עולם אין שוהל האט מען זיך דערפון אפגעהאלטען.

בעזוך פון ד"ר שיפער אין קעלץ

אין צוזאמענהאנג מיט די פארשטעהענדע קרן-החלוץ-אקציע, וואס וועט דורכגעפיהרט ווערען די נעכסטע טעג, וועט בעזוכען אונזער שטאדט די קומענדיגע וואך, דער געה. דעפוטאט, בעקאנטער היסטאריקער ד"ר יצחק שיפער.

די ידיעה וועגען בעזוך פון ד"ר שיפער איז אויפגענומען געווארען מיט פרייד און עס איז צו האפען, אז מיט זיין בעזוך וועט די אקציע אדורך מיט ערפאלג.

עס איז אויך ספעציעל געשאפען געווארען א אויפנאהמס-קאמיטעט, אין וועלכען ס'געהען אריין די אנגעזעהענסטע ציוניסטען אין קעלץ.

די קרן-היסוד-אקציע
דער בעזוך פון דעפוטאט ראזנבלאט

זונטאג 4 אזייגער נ. מ. איז קיין קעלץ געקומען, אין צוזאמענהאנג מיט די קרן-היסוד-אקציע, דער דעפוטאט ד"ר ראזענבלאט. זעהר הערליך איז געווען דער גראנדיעזער קבלת - פנים ביי דער באהן. די ציקליסטען-סעקציע פון „מכבי" איז געווען פערטרעטען אין קארפארא. אויך איז געווען א גרויסער עולם ציוניסטען. 7 אזייגער איז פארגעקומען אין טעאטער „פאלסקי" מיט'ן אנטייל פון גאסט א פייערליכע אקאדעמיע, אין וועלכע עס האט זיך בעטייליגט א פארשטעהער פון דער וואיעוואדזשאפט. די אקאדעמיע האט געעפענט דירעקטאר י. מ. רייזמאן אין העבראאישען. נאך וואס ער האט אין פוילישען בעגריסט דעם פארשטעהער פון דער מאכט, עס בעגריסען דאן די פארשטעהער פון קהלת, מזרחי, יבנה, השומר, החלוץ, מסדה, פועלי-ציון, וויזא, ק.ק.ל. א. א. גרויס וואונדער האט ארויסגערופען ביים פערזאמעלטען עולם דער פאקט, וואס די אקאדעמיע איז נישט בעגריסט געווארען דורך דער ציונ. ארג. אין קעלץ. ווי אויך די שוואכע פערטרעטונג פון א גרויסען טייל ציוניסטען פאר דער אקציע בכלל און פאר די אקאדעמיע בפרט. „די הענד זיינען שוואך געווארען. נישט געשטארקט", דאס איז געווען דער אלגעמיינער איינדרוק וועגען די קעלצער ציוניסטען, וואס דער פערזאמעלטער עולם האט ארויסגעטראגען נאך די אקאדעמיע.

זיינס. ראזענבלאט און דער פארשטעהער פון צ. ק. פונ'ם קרן-היסוד, ה' גארזאלקא, זיינען נאך פערבלייבען איניגע טעג אין קעלץ, בעת וועלכע זיי האבען די אקציע אדורכגעפיהרט.

יודישע גימנאזיע אין קעלץ בעקומט א הלוואה פון 15 טויז. זל. אהן פראצענט

אין די שווערע פינאנציעלע לאגע פון די היגע יודישע גימנאזיע איז אריינגעטרעטען א בעדייטענדע ערלייכטערונג, א דאנק דער איניציאטיוו און בעמיהונג פון אונערמידליכען מיטגליד פון די גימנאזיע-פערוואלטונג, ה' חיים וויינגריב, וועלכער האט אויסגעפועל'ט ביים פערבאנד פון די יודישע מיטעלשולען אין פוילען, צו בעקומען אן אהנפראצענטיגע הלואה פון 15 טויזענד זל. אויף 2 יאהר. ווי מיר הערען, איז תיינטיגע וואך פארגעקומען א צוזאמענפאהר פון אלע גימנאזיע-פארשטעהער, אויף וועלכען די הלואה איז ראטיפיצירט געווארען און דער בעטראג זאל קירצליך רעאליזירט ווערען.

ס'איז כדאי צו בעמערקען, אז א חוץ די פאקטישע הילף, וואס די סומע פון 15 טויזענד זל. שטעלט מיט זיך פאר פאר די גימנאזיע, וועט די הלואה אויך האבען א גרויסע מאראלישע בעדייטונג פאר די גאנצע קעלצער יודישע בעפעלקערונג. די פערוואלטונג פון די גימנאזיע וועט דאדורך בעקומען מוטה און ענערגיע אדורכצופיהרען נייע די הילף און ביי אפפערטהילי-קייט פון די ארטיגע יודישע בעפעלקערונג, א ראדיקאלע סאנאציע, פון די גימנאזיע, אזוי, אז דאס נייע שול-יאהר יאהר זאל געעפענט ווערען אהן שום דעפיציטען און נאכוויאהענישען פון פריער.

גראנדיעזע פסח-אקציע
פון „תומכי-עניים" אין קעלץ

די פאפולערע געזעלשאפט „תומכי עניים" אין קעלץ האט הייי-יאהר ארגאניזירט א גראנדיעזע אקציע אויף פסח. בערך 500 יודישע פאמיליעס איז דורך תומכי עניים בעזארגט געווארען מיט מצות אויף האלבע קאסטען-פרייזען. די פראדוקטען צוקער, בערעס א. ד. ג. איז ערטיילט געווארען אהן געלד.

תומכי עניים דריקט אויס איהר טיפסטען דאנק די יעניגע פירמעס, וואס האבען געשטיצט די געזעלשאפט מיט פערשידענע פראדוקטען.

אויף דעם וועג ווענדעט זיך גלייכצייטיג תומכי עניים מיט אן אפעל צו דער קעלצער יודישער בעפעלקערונג צו שטיצען די דאזיגע פילאנטראפישע אינסטיטוציע, אזוי מיט מאנאטליכע אפצאהלונגען. ווי אויך מיט אנדערע שפענדונגען, כדי די געזעלשאפט זאל קאנען ווייטער עגזיסטירען. נאך דער גרויסער פסח-אקציע געפינט זיך תומכי עניים אין א גרויסען דעפיציט.

תומכי עניים האפט, אז די קעלצער יודישע בעפעלקערונג וועט אין אכט נעמען די בעדייטונג פון אזא וויכטיגע אינסטיטוציע און וועט זי שטיצען מיט אלע מעגליכקייטען.

פראטעסט-מיטינג צוליב די געשעהענישען אין ספאלא

פאריגען זונטאג איז אין טעאטער „פאלסקי" פארגעקומען א פראטעסט-מיטינג געגען די דייטשע ארויסטרייבונגען אין אפאלא.

דער זאאל איז געווען איבערפולט און צווישען די פערשידענע רעדנער איז אויך ארויסגעטרעטען מיט רעדעס די דעפוטאטען דאבזשאנסקי און מאזורקעוויטש. דער לעצטער האט אויפמערקזאם געמאכט די פערזאמעלטע אויף די נויטווענדיגקייט צו שטיצען דורך דער געזעלשאפט די אקציע פון מיליטערישע צוגרייטונג און פיזישע ערציהונג.

די פערזאמלונג האט אנגענומען א רעזאלוציע, וועלכע טאדעלט אמ-שארפסטען די בעסטיאלע ארויסטרייבונגען פון די דייטשען אויף די פוילישע ארטיסטען אין אפאלא. אין די רעזאלוציע ווערט אויסגעדריקט די גרייטקייט צו שטעלען זיך צו יעדער צייט אויפ'ן רוף פון דער רעגירונג, כדי בחעק אפצושלאגען די עזעננזעלע אטאקעס פון פוילען'ס שונאים.

ערפאלג פון די נדרים פאר ק.ק.ל. אין פסח

א דאנק דער ענערגישער ארבייט פון ק.ק.ל.-קאמיטעט איז הייי-יאהר געלונגען דעם נדרים צווייג פאר'ן ק. ק. ל. ביים דאווענען פסח אין די בתי מדרשים גוט צו ארגאניזירען. גרעסערע סומען זענען געשפענדעט געווארען אין דער שטאדטישער שוהל, א דאנק די גבאים, ביי דער מיטהילף פון בעקאנטען מזרחיסט ה' מ. זלאטא, אין בית מדרש שערי-ציון, א דאנק דעם גבאי ה' נחמי' אסטראוויטש, וועלכען עס איז אפילו געלונגען ביי עולה להורה, וועלכער האט געמאכט א „מי שברך" א געוויסען ארטאדאקסישען רבין, ער זאל מנדר זיין פאר'ן קרן-קימת. אויך אין מזרחי איז א דאנק דעם ה' חיים לצווי א. א. געשפענדעט געווארען גרעסערע סומען פאר'ן קרן-קימת.

צו אונזערע ג. אבאנענטען און אנאנסען-געבער אין קעלץ

מיר זענען מודיע, אז אונזער אינקאסענט קומט מאנטאג דעם 20-טען ה. מ. קיין קעלץ און מיר בעטען צו רעגולירען אלע חובות פון אונזער צייטונג.

שוין צוויי מאנאטען ווי אונזער אינקאסענט איז נישט געווען אין קעלץ. דאס איז דערפאר, וואס צוליב די גרויסע רייזע-הוצאות לוינט נישט צו שיקען איהם יעדען מאנאט. מיר בעטען דעריבער אונזערע ג. אבאנענטען נישט אויפצוהאלטען לענגער, נאר תיכף ערלעדיגען דעם חודש-בעטרעף פון אונזער צייטונג, מיט דער זעלבער בקשה ווענדען מיר זיך צו אונזערע אנאנסען-געבער.

ארמיניסטראציע
„ראדאמער-קעלצער לעבען"
ר א ד א ם.

OGŁOSZENIE.

Podajemy do wiadomości pp. Odbiorców prądu elektrycznego, że poczynając od dnia 12 b. m., wskutek dorocznego remontu sieci elektrycznej w ciągu miesięcy maja, czerwca, lipca i sierpnia w niedziele i dni świąteczne, dostawa prądu stałego będzie przerywana o godzinie 4 do 16.

Radomskie Towarzystwo Elektryczne Sp. Akc.

OBWIESZCZENIE.

Podajemy do wiadomości P. P. Właścicielom realności, że dotychczas żaden z instalatorów wodoc. kanal. w Radomiu nie posiada koncesji na wykonywanie powyższych robót; może jedynie wykonywać roboty instalacyjne za każdorazowem zezwoleniem Wydziału Wodociągów i kanalizacji m. Radomia.

W interesie własnym P. P. Właścicieli realności leży, by—przed oddaniem robót prywatnemu instalatorowi—udawali się, celem zasięgnięcia szczegółowych informacyj, do naszego Biura (ul. Basenowa Nr. 16, róg Spacerowej).

Radom, dnia 18/IV 1922 r.

Wydział Wodociągów Miejskich

VIM

קיך-געשיר,

בלעכלײַ טעפּ, פּאַנען, קעסלען, א. ד. ג. דאָס אַלץ איז נור דאַן אידעאַל-רײַן און גלאַנציג, אויב מ'בענוצט VIM. מ'דאַרף אָנשיטען אויף אַ פײַכטע שמאַטקעלע אַ ביסעלע VIM, און נאָך אַ לײַכטען פּוצען די כלים וועלען פערשווינדען די פלעקען און פערשמוצונג.

V.P.16—1

לערן-יונגלער איז נויטיג

אין דער דרוקערײַ פון „ראדאמער-קעלצער לעבען" באַלד געצאָהלט.

Od wielu lat już istniejące

Biuro Próśb

TŁOMACZEŃ — PRZEPISYWAŃ

p. f. **„PROLITEX"**

RADOM, WAŁOWA 5, oficyna I-e piętro.

USKUTECZNIA

Podania, skargi, opozycje, apelacje w sprawach cywilnych, karnych, wojskowych i paszportowych oraz **rekursy do wszystkich urzędów państwowych i administracyjnych**

KORESPONDENCJA HANDLOWA

umowy i punkt. przedrejentalne

דאנקזאגונג.

איך דריק דערמיט אויס מײַן טיפסטען דאַנק דעם ג׳ ד״ר וו. צונג אויס ראדאָם פאר זײַן געטרײַע און איבערגעגעבענע רעטונג אין דער צײַט פון דער געפערליכער קראַנקהייט פון מײַן ג׳ טאָכטער, א דאַנק וועלכען מײַן געטרײַע טאָכטער איז צוריקגעקומען צו איהר פּאָלקאָמען געזונד-שטאַנד.

מיט כבוד

אהרן וואָלף קורץ

ראדאָם, רווינסקאַ 16.

KOMISOWĄ FABRYCZNĄ

Sprzedaż wyrobów pończoszniczych

Na RADOM

powierzymy poważnej firmie, posiadającej sklep galanteryjny, bławatny, lub obuwiem w dobrym punkcie

Wymagalna kaucja do 10.000 złot. może być wekslami.

Oferty sub.: „A.Z.Z." do Biura ogłoszeń **S. Fuchs, Łódź** Piotrkowska 50